

Küresel piyasalarda pandemi etkisiyle dalgalı seyir devam etti.

Dünya genelinde vaka sayılarının yeniden artış göstermeye başladığı Ağustos ayında ülke ekonomileri normalleşme sürecinin yanında krize ilişkin endişelerle dalgalı seyretti. ABD-Çin arasında geçtiğimiz ay bahsedilen gerilim sürerken, ticaret anlaşmasına ilişkin değişen birtakım söylemler ortaya çıktı.

Fed Başkanı Powell, Jackson Hole Sempozyumu'nda yaptığı konuşmada, Fed'in para politikasına ilişkin yeni yaklaşımını açıkladı.

Ülke ekonomilerinde ekonomik sağlığın öncü göstergesi olarak değerlendirilen imalat sanayi satın alma yöneticileri endeksinde içinde bulunduğumuz ayda eşik değer üzerinde iyileşmeler görüldü. Bunun yanında, özellikle ABD, Avrupa ve Çin hariç Asya ekonomileri, pandemi sebebiyle rekor küçülme kaydetti.

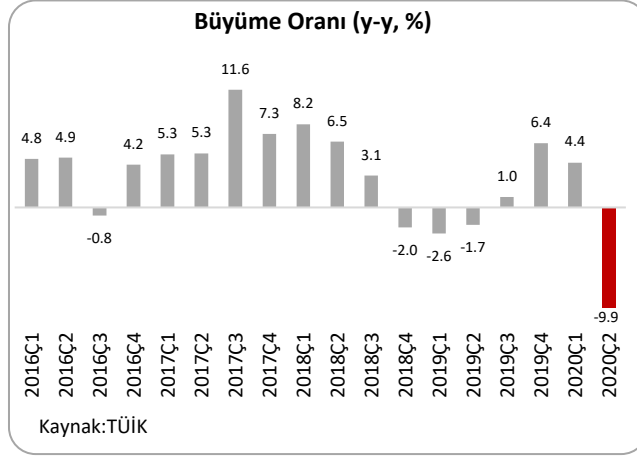
Yurtiçinde, pandemi etkilerini yansıtan ikinci çeyrek büyüme verisi açıklandı. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), Ağustos ayında gerçekleştirdiği Para Politikası Kurulu toplantısında, faizlerde değişikliğe gitmedi. Öte yandan, Sosyal Koruma Kalkanı kapsamında 26 Mart 2020'de başlatılan kısa çalışma ödeneğinin süresi Cumhurbaşkanlığı Kararıyla iki ay daha uzatıldı.

1 Eylül itibarıyla toplam vaka sayısının en yüksek olduğu ilk 15 ülke

	Ülke	Toplam vaka	Toplam ölüm	Toplam iyileşen	Toplam test	Nüfus
	Dünya	25,892,082	860,323	18,186,486	--	--
1	ABD	6,257,571	188,900	3,496,913	83,350,119	331,335,757
2	Brezilya	3,952,790	122,681	3,159,096	14,352,484	212,817,864
3	Hindistan	3,766,108	66,460	2,899,521	43,324,834	1,382,308,045
4	Rusya	1,000,048	17,299	815,705	36,900,000	145,945,354
5	Peru	657,129	29,068	471,599	3,233,034	33,048,955
6	Güney Afrika	628,259	14,263	549,993	3,705,408	59,434,682
7	Kolombiya	624,069	20,052	469,557	2,777,107	50,974,767
8	Meksika	599,560	64,414	416,738	1,345,483	129,162,329
9	İspanya	470,973	29,152	--	9,210,337	46,757,930
10	Arjantin	428,239	8,919	308,376	1,277,751	45,266,317
11	Şili	413,145	11,321	385,790	2,458,762	19,144,157
12	İran	376,894	21,672	325,124	3,256,122	84,173,992
13	Birleşik Krallık	337,168	41,504	--	16,273,209	67,947,310
14	Suudi Arabistan	316,670	3,929	291,514	5,026,127	34,904,460
15	Bangladeş	314,946	4,316	208,177	1,562,412	164,967,869

Ağustos ayında Türkiye’de açıklanan veriler

Türkiye ekonomisi 2020 yılının ikinci çeyreğinde yıllık bazda %9.9 küçüldü.

İkinci çeyrek büyüme verileri 31 Ağustos'ta açıklandı.

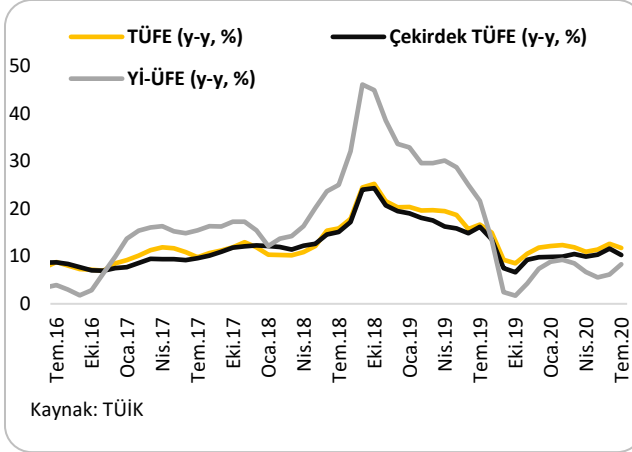
Türkiye ekonomisi yılın ikinci çeyreğinde Kovid-19 salgınının ekonomi üzerinde oluşturduğu olumsuz etkiler nedeniyle yıllık bazda %9.9, çeyreklik bazda ise %11 küçüldü.

Dünya ekonomilerinin daha önce hiç görmediği bir kriz döneminden geçiyor olmasının bir sonucu olarak azalan dış talep Türkiye’de ihracatın yıllık olarak çok sert gerilemesine neden oldu. İhracatın ithalattan daha sert gerilemesiyle net ihracatta

yaşanan ciddi düşüş ikinci çeyrekteki daralmanda belirleyici faktör oldu. Bununla birlikte hanehalkı tüketimindeki sert sert düşüş de ikinci çeyrekteki daralmanın bir diğer belirleyici unsuru oldu. Yatırımlardaki negatif katkıyla beraber harcama bileşenlerinin tüm alt kalemlerinin tarihinde ilk defa büyümeye aynı anda negatif katkıda bulunduğu görülüyor. Kovid-19 salgınının benzeri görülmemiş şekilde yarattığı tahribattan en fazla hizmetler sektörü etkilendi. GSYH içinde en yüksek paya sahip olan hizmetler sektörünün büyümeye en yüksek negatif katkıyı yaptığını görüyoruz. Hizmetler sektörünün ardından büyümeye en yüksek ikinci negatif katkıyı yapan sektör ise sanayi sektörü oldu. Kovid-19 salgınının üretimi durma noktasına getirmiş olması sanayi sektörünün yarattığı negatif katkıda belirleyici oldu. Büyümeye pozitif katkı yapan tek sektör ise tarım sektörü oldu.

Piyasadaki temel beklenti büyümede çift haneli daralma yaşanacağı yönündeydi. Çift haneli beklentiden pozitif ayrışmanın temel nedeni hizmetler sektöründe açıklanan %9.5’lik daralmanın beklentilerin altında kalması oldu. 2008-2009 yılında yaşanan küresel finansal krizinde bile hizmetler sektöründeki daralmanın %9.22 olduğu ve bu yıl pandemi nedeniyle toplu kapanmaların yaşandığı ayların ikinci çeyreğe denk geldiği göz önüne alındığında, hizmetler sektöründeki %9.5 daralmanın önümüzdeki dönemde aşağı yönlü revize edilme ihtimali bulunuyor. Bu bağlamda önümüzdeki dönemde ikinci çeyrekteki daralmanın çift haneli rakamlara revize edildiği görülebilir. Yılın ikinci çeyreğinde Kovid-19 salgınının olumsuz etkilerini bertaraf etmek için kredi kullanımının artması ve Haziran ayı itibarıyla ekonominin yeniden açılması yılın üçüncü çeyrek büyümesinin pozitif gelme ihtimaline işaret ediyor. Ancak yılın üçüncü çeyreğine denk gelen Ağustos ayında kur ve faizlerde yaşanan yukarı yönlü hareket, zorunlu karşılıklar ve BDDK’nın almış olduğu kısıtlayıcı kararların yarattığı finansal koşullardaki sıkılaşma Haziran ayı itibarıyla hızlanmış olan ekonominin önümüzdeki aylarda bir miktar yavaşlayacağına işaret ediyor. Bu açıdan yılın üçüncü çeyreğinde yaşanacak pozitif büyümenin ikinci çeyrekte yaşanan sert daralmayı ne ölçüde telafi edeceği takip edilecek.

Enflasyon, Temmuz ayında yıllık bazda %11.76'ya geriledi.

Temmuz ayı enflasyon verileri 4 Ağustos'ta açıklandı.

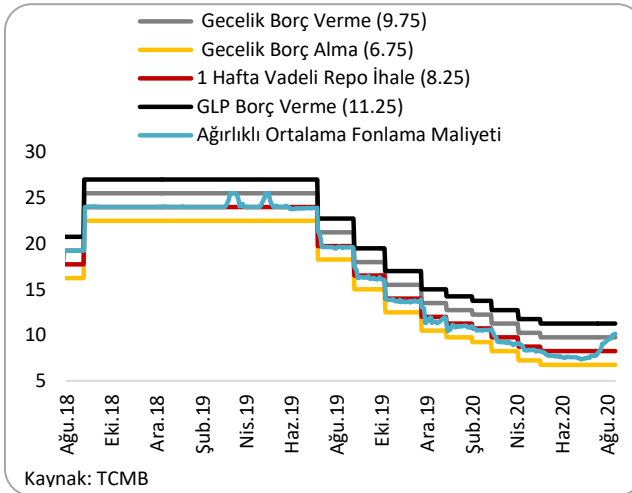
Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) Temmuz'da beklentilerin altında aylık bazda %0.58 (Piyasa beklentisi: %0.85) arttı. Yıllık bazda ise TÜFE Haziran'daki %12.62'den Temmuz'da %11.76'ya geriledi.

Gıda ve enerji gibi kontrol edilemeyen kalemleri içermeyen ve enflasyondaki ana eğilimi gösteren çekirdek enflasyon (C endeksi) Temmuz'da bir önceki aya göre %0.83 arttı ve yıllık bazda

Haziran'daki %11.64'ten %10.25'e geriledi. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) Temmuz'da bir önceki aya göre %1.02 arttı ve yıllık bazda Haziran'daki %6.17'den %8.33'e yükseldi.

Temmuz'da manşet enflasyon ve çekirdek enflasyonda görülen olumlu baz etkisi, Yİ-ÜFE'de olumsuz yönde görüldü. Enerji maliyetlerinin oluşturduğu baskı ve olumsuz baz etkisiyle Yİ-ÜFE'de yükseliş önümüzdeki aylarda da devam edebilir. Manşet enflasyonda ise beklendiği gibi düşüş başladı ancak tepe noktası yılbaşında beklenen seviyelerden daha yüksek gerçekleşti. Bu nedenle Temmuz ayında enflasyon beklentilerden düşük gerçekleşmiş olsa da yılsonu enflasyonu üzerindeki baskı devam ediyor. Yılsonu enflasyonunda kurdaki hareket belirleyici olabileceği için kurdaki gelişmeler yakından takip edilecek.

TCMB politika faizini değiştirmede, likidite sıkılaştırıcı adımlar attı.

TCMB Ağustos ayı Para Politikası Kurulu toplantısı, 20 Ağustos'ta yapıldı.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Ağustos ayı Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısında politika faiz oranını beklendiği gibi %8.25'te sabit bıraktı. Gecelik borç verme faiz oranı %9.75'te, borç alma faiz oranı %6.75'te, geç likidite penceresi borç verme faiz oranı ise %11.25'te sabit kaldı.

TCMB'nin toplantı sonrası yayımladığı notta, salgına bağlı birim maliyet artışlarının yanı sıra döviz kur ve kredilerde yaşanan gelişmeler sonucu

enflasyonda yukarı yönlü bir eğilim olduğu belirtildi. Salgın dönemine özgü finansal düzenlemelerin kademeli olarak normalleştirilmesi ve son dönemde likidite yönetimi kapsamında atılan sıkılaştırma adımlarının, makrofinansal istikrarı destekleyeceği ifadelerine yer verildi.

Ağustos ayında kurlarda yaşanan hareketlilik sonrası TCMB likidite sıkılaştırıcı bir takım önlemler aldı. İlk olarak Ağustos başı itibarıyla iktisadi faaliyetteki normalleşme süreciyle birlikte, hedefli ilave likidite imkânlarının kademeli olarak azaltılacağı duyuruldu. Ardından 10 Ağustos 2020 tarihinden geçerli olmak üzere piyasa yapıcı bankalara Açık Piyasa İşlemleri çerçevesinde tanınan likidite imkân limitleri yarıya düşürüldü, 12 Ağustos 2020 tarihinden geçerli olmak üzere ise piyasa yapıcı bankalara Açık Piyasa İşlemleri çerçevesinde tanınan imkan

limitleri sıfırlandı. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) bünyesinde faaliyette bulunan Bankalararası Para Piyasası'nda bankaların borç alabilme limitleri (BAL), 19 Ağustos 2020 tarihinden geçerli olmak üzere gecelik vadede yapılan işlemler için yarıya düşürüldü. Ağustos ayında beş defa 10 milyar TL tutarlı geleneksel yöntemle repo ihalesi açan TCMB, geleneksel repo ihalelerinin payının artmasıyla birlikte gerekli görülen günlerde Borsa İstanbul bünyesindeki repo pazarlarında TCMB tarafından yapılan fonlama tutarının azaltılabileceğini açıkladı. Ayrıca bu süreçte bankaları geç likidite penceresi ve gecelik borç verme faiz oranından borçlanmaya yönelen TCMB, ağırlıklı ortalama fonlama maliyetini de yükseltti. Böylece ağırlıklı ortalama fonlama maliyeti Temmuz sonundaki %7.76'dan Ağustos sonunda %10.15'e yükseldi.

TCMB reel kredi büyümesi koşullarını sağlayan bankaların yabancı para zorunlu karşılık oranlarını da yükseltti. YP ZK'lar tüm vade dilimlerinde geçerli olmak üzere, kıymetli maden depo hesapları için 700 baz puan, diğer tüm yabancı para yükümlülükleri için ise 200 baz puan artırıldı. Ayrıca son dönemde Türk lirası likidite yönetimi kapsamında atılan adımlarla uyumlu olacak şekilde, reel kredi büyümesi koşullarını sağlayan bankaların Türk lirası zorunlu karşılık oranları da artırıldı. TL ZK'lar 6 aya kadar vadeli tüm mevduat/katılım fonu yükümlülükleri ve 1 yıla kadar vadeli diğer yükümlülükleri için 200 baz puan, 3 yıla kadar vadeli diğer yükümlülükleri için ise 150 baz puan artırıldı. Tesisi 4 Eylül 2020 tarihinde başlayacak olan 21 Ağustos 2020 tarihli yükümlülük döneminden itibaren geçerli olacak değişiklikler ile piyasadan yaklaşık 17 milyar Türk lirası ve 8.5 milyar ABD doları karşılığı döviz ve altın cinsinden likidite çekilmesi beklendiği belirtildi. Böylece 17 Mart 2020 tarihinden bu yana, yabancı para zorunlu karşılık oranlarında indirim yapılması ve reel kredi büyüme koşullarının bazı bankalarca ilk defa sağlanması nedeniyle piyasaya verilen toplam 17.7 milyar ABD doları karşılığı döviz ve altın cinsinden likiditenin, 18 Temmuz 2020 tarihinde yapılan ZK artırım ve son düzenleme ile geri çekilmiş olacağı açıklandı.

Haziran ayında cari işlemler dengesi beklentilere paralel 2.9 milyar dolar açık verdi.

ÖDEMELER DENGESİ BİLANÇOSU (Milyon Dolar)					
	Haz.20	Ocak-Haziran 2019	Ocak-Haziran 2020	12 Aylık Kümülatif Toplam	YEP
I-Cari İşlemler Dengesi	-2934	185	-19804	-11094	-9600
A-Dış Ticaret Dengesi	-2047	-6972	-18241	-27916	-41500
B-Hizmetler Dengesi	-294	13182	3667	27598	--
B1-Turizm	29	8805	2723	19637	34300
B2-Taşımacılık	268	7430	4335	14333	--
C-Birincil Gelir Dengesi	-570	-6171	-4970	-11344	--
D-İkincil Gelir Dengesi	-23	146	-260	568	--
II-Sermaye Hesabı	0	18	-20	-4	--
III-Finans Hesabı	-956	142	-21742	-21141	--
A-Doğrudan Yatırımlar	-3	-3161	-1937	-4636	--
B-Portföy Yatırımları	1499	-1601	12765	15612	--
C-Diğer Yatırımlar	5255	4094	-2452	-7513	--
D-Rezerv Varlıklar	-7707	810	-30118	-24604	--
IV-Net Hata Noksan	1978	-61	-1918	-10043	--

2020 yılı Haziran ayı ödemeler dengesi verileri 14 Ağustos'ta açıklandı.

Mayıs ayında 3.8 milyar dolar olan cari işlemler açığı Haziran ayında piyasa beklentisine paralel 2.9 milyar dolar açıklandı. Aylık olarak 3.8 milyar dolardan 2.9 milyar dolara gerileyen cari işlemler açığına mevsimsellikten arındırarak baktığımızda bu gerilemenin 2.9 milyar dolardan 2.5 milyar dolara sınırlı kaldığını görüyoruz. Mayıs ayında 8.2 milyar dolar olan 12 aylık kümülatif cari işlemler açığı Haziran'da 11.1 milyar dolara yükseldi.

Ocak-Haziran toplamı olarak değerlendirildiğinde ise geçen yıl 185 milyon dolar fazla veren cari işlemler dengesinin bu yıl aynı dönemde 19.8 milyar dolar açık verdiği dikkat çekiyor. Bu durumun yaşanmasında asıl belirleyici faktör pandemi etkisiyle net hizmet gelirlerindeki 9.5 milyar dolarlık sert azalış oldu. Hizmetler dengesindeki detaya baktığımızda pandemi etkisiyle tarihte ilk defa açık veren bu kalemin Haziran ayı dahil olmak üzere 3 aydır benzer görünümünü devam ettirdiğini görüyoruz. Diğer yandan salgın sonrası uluslararası uçuşların Haziran'da başlaması nedeniyle Nisan ve Mayıs aylarında sıfır gerçekleşen net turizm gelirleri Haziran'da 29 milyon dolarlık sınırlı bir artış kaydetmiş oldu.

Finansman hesabının alt kalemlerindeki gelişime bakıldığında önemli alt kalemlerden olan portföy yatırımlarındaki sermaye çıkışının geçen aya göre azalış gösterse de devam ettiğini görüyoruz. Haziran'da 1.5 milyar dolarlık sermaye çıkışına karşın Ocak-Haziran'da yaşanan 12.8 milyar dolarlık sermaye çıkışı 6 aylık

toplamda ilk defa yaşandı. Haziran'da 3 milyon dolarlık sınırlı giriş olan doğrudan yatırımlarda 6 aylık dönemde 1.9 milyar dolarlık giriş oldu. Finansmandaki bir diğer yüksek sermaye çıkışının yaşandığı kalem olan diğer yatırımlarda Haziran'da 5.2 milyar dolarlık çıkış oldu. Söz konusu bu çıkışta yurtiçi bankaların yurtdışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıklarındaki artış ve bankacılık sektörünün net kredi ödeyici konumunda oluşu belirleyici oldu. Öte yandan, Mayıs ayında yaşanan 2.7 milyar dolarlık rezerv artışının ardından Haziran'da 7.7 milyar dolarlık rezerv azalışı yaşandı ve yılbaşından bu yana TCMB rezervlerindeki azalış 30 milyar dolara ulaştı. Buna karşılık net hata noksan kaleminde Haziran'da 2 milyar dolarlık döviz girişi yaşanırken, Ocak-Haziran toplamında bu durumun aksine 1.9 milyar dolarlık döviz çıkışı oldu.

Ağustos ayı Beklenti Anketi'nde enflasyon ve cari açık beklentisi yükselirken, büyüme beklentisi değişmedi.

TCMB Ağustos ayı beklenti anketi 14 Ağustos'ta yayımlandı.

TCMB Ağustos ayı Beklenti Anketi'nde yıl sonu dolar beklentisi 7.02'den 7.34'e yükseldi. Cari yıl sonu tüketici enflasyonu (TÜFE) beklentisi bir önceki anket döneminde %10.22 iken, bu anket döneminde %10.82'ye yükseldi. 12 ay sonrası TÜFE beklentisi bir önceki anket döneminde %9.33 iken, bu anket döneminde %9.70'e yükseldi. 24 ay sonrası TÜFE beklentisi ise %8.38'den %8.58'e yükseldi. 2020 yılı büyüme beklentisi -%1.3'ten -%1.6'ya gerilerken, 2021 yılı büyüme beklentisi bir önceki anket döneminde %4.7 iken bu anket döneminde %4.3'e geriledi. 2020 yılı cari açık beklentisi ise 14.6 milyar dolardan 17.3 milyar dolara yükseldi.

2020 yılı Temmuz ayında bütçe dengesi 29.7 milyar TL açık verdi.

2020 yılı Temmuz ayı merkezi yönetim bütçe dengesi verileri 17 Ağustos'ta açıklandı.

Merkezi Yönetim Bütçesi (milyar TL)								
	Temmuz			Ocak-Temmuz			2020 Bütçe Hedefi	Gerçekleşen/Hedef (%)
	2019	2020	% Değişim	2019	2020	% Değişim		
Giderler	83.5	116.2	39.1	565.1	681.1	20.5	1.095,5	62.2
Faiz Hariç Giderler	75.8	107.7	42.2	506.6	601.4	18.7	956.5	62.9
Faiz Giderleri	7.7	8.5	9.5	58.5	79.7	36.3	138.9	57.4
Gelirler	93.4	86.5	-7.4	496.4	541.9	9.2	956.6	56.7
Vergi Gelirleri	58.3	76	30.3	366.1	412	12.5	784.6	52.5
Diğer Gelirler	35.1	10.5	-70.1	130.3	129.9	-0.30	172.0	75.5
Bütçe Dengesi	9.9	-29.7	-399.9	-68.7	-139.1	-102.6	-138.9	100.2
Faiz Dışı Denge	17.6	-21.2	-220.5	-10.2	-59.4	-481.6	0.067	-89,314.5

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

*Rakamlar yukarı yuvarlanmıştır.

2019 yılı Temmuz ayında 9.9 milyar TL fazla veren bütçe, 2020 yılı Temmuz ayında azalışla 29.7 milyar TL açık verdi. 2019 yılı Temmuz ayında 17.6 milyar TL faiz dışı fazla verilmiş iken, 2020 yılı Temmuz ayında 21.2 milyar TL faiz dışı açık verildi. Temmuz ayında bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı ayına göre %7.4 oranında azalarak 86.5 milyar TL, bütçe giderleri ise %39.1 oranında artarak 116.2 milyar TL oldu.

Temmuz ayında gelirler kaleminin belirleyicisi vergi gelirleri oldu. Mayıs ayının son haftalarından beri devam eden normalleşme sürecinin getirdiği iç talepteki canlanma ile vergi gelirlerinde artış yaşandı. Vergi gelirleri içerisinde en büyük paya sahip olan özel tüketim vergisi özellikle otomobil ve konut satışlarındaki yükselişin etkisiyle %80.5 artış gösterdi. Bunu %52.1 artışla dâhilde alınan katma değer vergisi ve %23.1 ile ithalde alınan katma değer vergisi izledi. En hızlı artış ise %96.6 ile harçlarda gerçekleşti. Gelir vergisinde %0.9, kurumlar vergisinde %22.8 azalış ise bütçe gelirlerinin artışını sınırlayan bir faktör oldu. Vergi dışı gelirlerde ise geçen yıl Temmuz ayında

TCMB yedek akçesinden yapılan aktarım nedeniyle yaşanan yükselişin bu yıl olmaması nedeniyle %73.6 azalış yaşandı.

Giderler kaleminde ise %42.2 artışla faiz hariç giderler belirleyici oldu. Faiz dışı giderler içerisinde en büyük paya sahip olan ve en hızlı artış gösteren kalem, bayramın bu sene Temmuz ayına denk gelmesi ve emeklilere yapılan ikramiye ödemesinin söz konusu ayda yapılması nedeniyle, %95.5 artışla cari transferler oldu. Personel giderleri ise %20.3 ile ılımlı bir artış sergiledi. Mal ve hizmet alım giderlerinde %20.4, sermaye giderlerinde %14.3 oranındaki azalış, giderleri azaltıcı yönde rol oynadı. Öte yandan, bir süredir hızlı artış gösteren faiz giderleri ise Temmuz ayında %9.5 ile görece yavaş bir artış gösterdi.

BDDK Aktif Rasyosu'nda değişikliğe gitti.

BDDK, aktif rasyosu değeri mevduat bankaları için %100'den %95'e indirdi. Katılım bankalarında ise %80'den %75'e düşürdü. Düzenlemeye göre, aktif rasyosundaki döviz kalemlerinin TL'ye çevriminde bir önceki ayın ortalaması alınacak ve pay kısmındaki menkul kıymetler kalemine gayrimenkul yatırım fonları dâhil edilecek. Menkul kıymet kalemine girişim sermayesi yatırım fonlarına kullanılan fonlar alınacak. Yabancıların yabancı para mevduatlarının kredileri aşan kısmına 1.75 katsayısı uygulanmayacak.

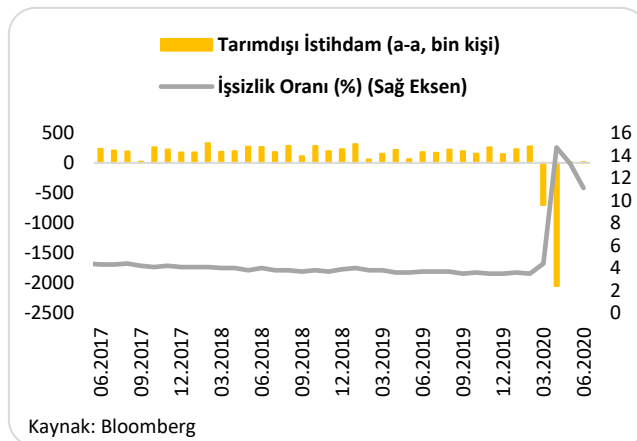
Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), yabancı bankaların vadede TL alım yönündeki döviz swap işlemlerinde muafiyet olacağını ifade etti. Bankacılık kanunu kapsamında, finansal kuruluş faaliyeti kabul edilenlerden en az birini yapan yurt dışında mukim kuruluşlara yapılan kambiyo işlemlerinde, banka ve sigorta muameleleri vergisi (BSMV), satış tutarı üzerinden sıfır olarak uygulanacak.

Kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, Türkiye'nin kredi notunu teyit etti, görünümünü 'negatif'e çevirdi.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, Türkiye'nin BB- seviyesindeki kredi notunu teyit etti, görünümünü ise döviz rezervlerinin tükenmesi, para politikasının zayıf itibarı, negatif reel faiz oranları ve güçlü kredi büyümesinin katkısıyla artan yüksek cari açığın dış finansman risklerini artırması nedeniyle "durağan"dan "negatif"e çevirdi. Fitch Ratings Direktörü Douglas Winslow, Fitch'in, Türkiye'nin görünümünü "durağan"dan "negatif"e çevirmesi kararı hakkında Türkiye'deki dış finansman risklerinin artmasının, kurdaki zayıflamanın ve Merkez Bankası'nın Türk Lirasını korumak amacıyla yapmış olduğu müdahalelerin, ülkenin not görünümünün revize edilmesinde etkili olduğunu ifade etti.

Ağustos ayında küresel piyasalarda öne çıkan gelişmeler

ABD'de tarımdışı istihdam, beklentilerin üzerinde arttı.

ABD'de tarım dışı istihdam, Haziran'da 1.6 milyon artış beklentilerinin üstünde 1.8 milyon kişi arttı. Söz konusu artış, koronavirüs salgınındaki artışa rağmen ekonomik toparlanma eğilimine işaret etti. Ortalama saatlik kazançlar aylık %0.5 düşüş beklentilerinin üstünde %0.2 artarken, yıllık bazda ise %4.2 artış beklentilerinin üstünde %4.8 yükseldi. İşsizlik oranı %11.1'den %10.2'ye geriledi. Beklenti ise %10.5 olmasıydı. ADP özel sektör istihdamı ise Temmuz'da 1.5 milyon kişi artış beklentisinin altında sadece 167 bin kişi arttı.

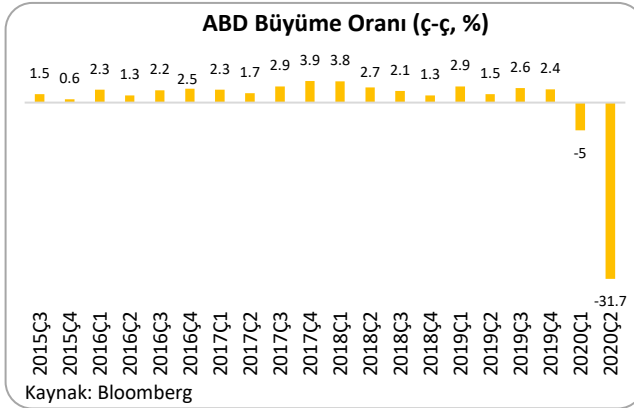
Fed Başkanı Powell, Jackson Hole Sempozyumu'nda Fed'in para politikasına yönelik yeni yaklaşımını açıkladı.

Fed Başkanı Jerome Powell, Jackson Hole Sempozyumu'nda yaptığı konuşmada, para politikasına yönelik yeni bir yaklaşım açıkladı. **Açıklamada, Fed'in "ortalama" %2 enflasyon hedefleyeceği duyuruldu.** Diğer taraftan, Fed'in maksimum istihdam konusundaki değişikliğinin, işgücü piyasası kazançlarının daha geniş tabanlı işlemesine olanak sağlayacağını belirtti. Bu değişikliğin, özellikle birçok düşük ve ortanın altı gelire sahip topluluklar için güçlü işgücü piyasasının faydalarına yönelik takdiri yansıttığını ifade etti. Powell, eğer aşırı enflasyonist baskılar olursa ve enflasyon beklentileri hedefin üzerindeki seviyelerde kalmaya devam ederse, Fed'in harekete geçmekten çekinmeyeceğini ekleyerek bir riske dikkat çekti.

Federal Açık Piyasa Komitesi'nin Temmuz ayı toplantı tutanakları yayımlandı.

Federal Açık Piyasa Komitesi (FOMC), Temmuz toplantısında beklentilere paralel olarak faiz değişikliğine gitmemişti. Fed'in fonlama oranı %0 - 0.25 aralığında kaldı. Yetkililer, politika faizinin 2022'ye kadar sıfıra yakın tutulacağını açıkladı. Tutanaklarda, Covid-19'un ekonomik faaliyet üzerinde etkili olmaya devam edeceği belirtildi. Fed Açık Piyasa Komitesi, istihdamın şimdiden yavaşlamaya başladığını ve "temel bir iyileşmenin", "büyük ölçekte ve sürdürülebilir" şekilde işyerlerinin faaliyetlerinin başlamasına bağlı olduğunu belirtti. Ayrıca tutanaklara göre bazı Fed üyeleri, koronavirüs salgınından etkilenen ekonomiyi iyileştirmek için Fed'in para politikasını daha fazla gevşetmesi gerekebileceğini söyledi.

ABD ekonomisi ikinci çeyrek küçülme oranı, %32.9'dan %31.7'ye revize edildi.

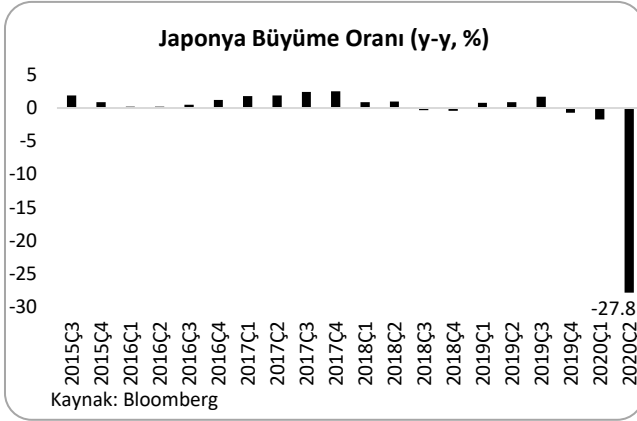
ABD ekonomisi ikinci çeyrek küçülme oranı %32.9'dan %31.7'ye revize edildi. Küçülme oranı aşağı yönlü revize edilmiş olsa da ikinci çeyrekte 2.Dünya Savaşından bu yana en sert daralmayı yaşandı.

İkinci çeyrekte ABD ekonomisindeki daralmada, kişisel tüketim harcamaları, ihracat, özel stok yatırımları, yabancıların sabit yatırımları ve yerel hükümet harcamalarındaki düşüşler etkili oldu. Federal hükümet harcamalarındaki artış ise diğer kalemlerdeki düşüşü telafi edemedi.

Avrupa Merkez Bankası (ECB), Temmuz ayı toplantı tutanakları yayımlandı.

ECB 16 Temmuz'da yapılan toplantıda faiz oranlarında beklendiği gibi değişikliğe gitmeyerek, politika faizini %0'da, marjinal fonlama faizini %0.25'te ve mevduat faizini de -%0.5'te tutmuştu. Banka, Pandemik Acil Satın Alma Programı'nın (PEPP) tutarını değiştirmeyerek 1.35 trilyon euro (1.5 trilyon dolar) kalmasına karar vermişti. Varlık satın alma programı (APP) kapsamındaki net alımların aylık 20 milyar euro tutarında devam edeceği belirtilmişti. Avrupa Merkez Bankası (ECB), Fed'in fonlama koşullarının iyileşmesi nedeniyle dünyanın öncü merkez bankalarıyla 7 günlük dolar likidite operasyonlarının sıklığını 1 Eylül'den itibaren haftada 3'ten 1'e indireceğini bildirdi. ECB, 84 günlük dolar likiditesi sağlamak için Fed ile haftalık işlemlerin devam edeceğini duyurdu.

Japonya ekonomisi ikinci çeyrekte rekor küçülme kaydetti.

Japonya ekonomisi ikinci çeyrekte koronavirüs salgınının tüketim ve ihracatı vurmasıyla yıllık bazda %27.8 küçüldü. Böylece ülke ekonomisi üç çeyrek üst üste küçülme kaydetti.

Japonya Ekonomi Bakanı Yasutoshi Nishimura, Japon hükümetinin koronavirüs salgınının vurduğu ekonomiyi desteklemek için "esnek ve zamanında" tedbirler alacağını söyledi.

Ekonomik Araştırmalar Ağustos Ayı Haftalık Raporlar

[4 Ağustos 2020 – Enflasyon yılın ikinci yarısında düşmeye başladı.](#)

[12 Ağustos 2020 – Türkiye’de İthal Girdi Kullanımına Bir Bakış](#)

[18 Ağustos 2020 – Sanayi Üretimi Haziran Ayında Piyasa Beklentilerinin Üzerinde Açıklandı](#)

[25 Ağustos 2020 – Haziran’da cari işlemler dengesi 2.9 milyar dolar açık verdi.](#)

[2020 2.Çeyrek Bankacılık Sektör Raporu](#)

Eylül Ayında Takip Edilecek Veriler

Tarih	Açıklanacak veri (Yurtiçi)
3 Eylül	Enflasyon (Ağustos)
10 Eylül	İşsizlik Oranı (Haziran)
11 Eylül	Cari İşlemler Dengesi (Temmuz)
14 Eylül	Sanayi Üretim Endeksi (Temmuz)
15 Eylül	Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi (Ağustos)
18 Eylül	TCMB Beklenti Anketi (Eylül)
24 Eylül	TCMB Para Politikası Kurulu Toplantısı (Eylül)
30 Eylül	Dış Ticaret Dengesi (Temmuz)
Tarih	Açıklanacak veri (Yurtdışı)
4 Eylül	ABD Tarımdışı İstihdam ve İşsizlik Oranı (Temmuz)
10 Eylül	Avrupa Merkez Bankası (ECB) Faiz Kararı
16 Eylül	ABD Merkez Bankası (FED) Faiz Kararı
17 Eylül	Japonya Merkez Bankası (BoJ) Faiz Kararı
17 Eylül	İngiltere Merkez Bankası (BoE) Faiz Kararı
21 Eylül	Çin Merkez Bankası (PBOC) Faiz Kararı

FINANSAL GÖSTERGELER

VERİ	2019 Sonu	Temmuz Sonu	Ağustos Sonu	2019 Yılına Göre Değişim (%)	Aylık Değişim (%)
DÖVİZ					
USD/TRY	5.9511	6.9725	7.3443	23.4	5.3
EUR/TRY	6.6704	8.2107	8.7703	31.5	6.8
Sepet (0.5\$+0.5€)	6.3108	7.5916	8.0573	27.7	6.1
USD/TRY 3M Imp. Vol.	13.1100	17.3750	19.7375	50.6	13.6
USD/TRY Future	6.0467	7.1048	7.5045	24.1	5.6
FAİZ					
Gösterge Tahvil Getirisi*	11.58	11.53	13.32	1.74	1.79
Gösterge Eurobond Getirisi(2030)*	6.10	7.46	6.99	0.89	-0.47
TL REF*	11.36	8.61	9.76	-1.60	1.15
TRY Libor*	11.01	8.41	10.26	-0.75	1.85
5Y CDS	282.13	565.15	527.27	86.89	-6.70
HİSSE SENEDİ					
BİST-100	1144.25	1126.90	1078.61	-5.74	-4.29
BİST-30	1388.30	1259.64	1211.50	-12.73	-3.82
BİST-Bankacılık	1601.70	1152.00	1096.30	-31.55	-4.84
DÖVİZ					
Dolar Endeksi	96.39	93.35	92.14	-4.40	-1.29
EUR/USD	1.12	1.18	1.19	0.00	1.34
USD/JPY	108.61	105.83	105.91	-2.49	0.08
GBP/USD	1.33	1.31	1.34	0.85	2.18
USD/CHF	0.97	0.91	0.90	-6.51	-1.01
EUR/JPY	121.77	124.75	126.41	3.81	1.33
FAİZ*					
2Y ABD Hazine Tahvil Getirisi	1.57	0.11	0.13	-1.44	0.03
10Y ABD Hazine Tahvil Getirisi	1.92	0.53	0.70	-1.21	0.18
2Y Almanya Hazine Tahvil Getirisi	-0.61	-0.72	-0.66	-0.05	0.06
10Y Almanya Hazine Tahvil Getirisi	-0.19	-0.53	-0.40	-0.21	0.13
KREDİ					
iTraxx Crossover	207.20	377.26	324.14	56.44	-14.08
Endonezya 5Y CDS	67.72	115.29	103.61	52.99	-10.13
Çin 5Y CDS	31.21	43.13	34.47	10.47	-20.07
İtalya 5Y CDS	123.14	150.54	133.36	8.29	-11.41
Güney Afrika 5Y CDS	163.33	312.06	288.56	76.67	-7.53
Rusya 5Y CDS	55.13	104.60	100.54	82.36	-3.88
Brezilya 5Y CDS	99.45	217.81	214.94	116.13	-1.32
HİSSE SENEDİ					
Dow Jones	28538.44	26428.32	28430.05	-0.38	7.57
S&P500	3230.78	3271.12	3500.31	8.34	7.01
Nasdaq	8972.60	10745.27	11775.46	31.24	9.59
DAX	13249.01	12313.36	12945.38	-2.29	5.13
CAC40	5978.06	4783.69	4947.22	-17.24	3.42
Nikkei	23656.62	21710.00	23139.76	-2.18	6.59
Shanghai	3050.12	3310.01	3395.68	11.33	2.59
Bovespa	115645.30	102912.20	99369.20	-14.07	-3.44
MSCI GOÜ	1114.66	1078.92	1101.50	-1.18	2.09
VIX	13.78	24.46	26.41	91.65	7.97
EMTİA					
Altın (\$/ons)	1517.27	1975.86	1967.80	29.69	-0.41
ABD Ham Petrolü (\$/varil)	60.41	40.27	42.61	-29.47	5.81
Brent Petrol (\$/varil)	64.68	43.52	45.28	-29.99	4.04
Emtia Endeksi	401.58	377.74	394.76	-1.70	4.51
Bloomberg Emtia Endeksi	80.89	68.68	73.32	-9.36	6.75
Baltık Kuru Yük Endeksi	1090.00	1350.00	1488.00	36.51	10.22

*: Puan Değişim

Cem Erođlu	Müdüř	cem.eroglu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 80
Fatma Özlüm Kanbur	Müdüř Yardımcısı	fatmaozlem.kanbur@vakifbank.com.tr	0216-724 30 83
Naime Dođan Eriř	Müdüř Yardımcısı	naimedogan.eris@vakifbank.com.tr	0216-724 30 82
Bilge Pekçađlayan	Müdüř Yardımcısı	bilge.pekcaglayan@vakifbank.com.tr	0216-724 30 84
Sinem Ulusoy Kasap	Uzman	sinemulusoy.kasap@vakifbank.com.tr	0216-724 30 86
Seval Çelik	Yetkili Yardımcısı	seval.celik@vakifbank.com.tr	0216-724 30 89
Selin Mumcu	Uzman Yardımcısı	selin.mumcu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 88

Bu rapor Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan sağlanan bilgiler kullanılarak hazırlanmıştır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu bilgi ve verilerin doğruluğu hakkında herhangi bir garanti vermemekte ve bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan dolayı sorumluluk kabul etmemektedir. Bu rapor sadece bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hiçbir konuda yatırım önerisi olarak yorumlanmamalıdır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu raporda yer alan bilgilerde daha önceden bilgilendirme yapmaksızın kısmen veya tamamen değişiklik yapma hakkına sahiptir.